

Dag mijnheer Cardijn,
Want zo noemde iedereen je toch ?
De monseigneur laat ik dan maar achterwege.
Je was trouwens niet opgezet met eretitels.
Maar ik moet je iets bekennen.
We zijn begonnen met een proces om je zalig te laten verklaren.
Ik weet het, dat zou zeker jouw wens niet zijn.
Maar het kardinaatschap, en die 9 eredoctoraten
aan 9 universiteiten, tot in Canada en Brazilië
die heb je toch ook aanvaard ?
Bovendien komt de vraag van de KAJ van Indonesië en Indië.
Maar zo'n proces moet nu eenmaal opgestart worden in het
bisdom waar je gestorven bent. En zodus...
We hebben intussen al ruim 40 mensen gehoord, die je
gesproken en meegemaakt hebben.
Al die getuigenissen staan netjes opgetekend.
Ik kan hier niet alles vertellen wat men over u allemaal zegt,
maar uit die indrukwekkende schat wil ik een paar dingen
aanhalen die mij sterk getroffen hebben.

Mijnheer Cardijn, jij had een groot vertrouwen
in de capaciteiten van elke mens.
Iedereen is immers geroepen om mee te werken
aan het plan van God met de wereld. Wij moeten het doen:
Zorgen voor rechtvaardigheid, voor vrede,
voor menswaardigheid, voor respect,
vooral voor de arme, de miskende, de uitgestotene.
"Met, door en voor mekaar", zei je,
"samen, niet als enkeling, maar in een beweging".
Die beweegt, maar die vooral "in beweging zet",
Die mensen aanzet tot engagement.
"Wij maken geen revolutie", zei je, "jullie,
jonge arbeiders en arbeidsters, jullie zijn de revolutie".
En je vroeg ons "als wij het niet doen, wie zal het dan doen ?"
God heeft immers geen andere handen dan de onze...

En – het is wellicht geen toeval – maar nu lees ik
in de recente brief van paus Franciscus:
"een authentiek geloof impliceert altijd een diep verlangen om de
wereld te veranderen". Immers:
"nieuwe afgoden worden aanbeden,
zoals eertijds het gouden kalf,
en de mens wordt gereduceerd tot een economisch goed
en tot een consument".
Maar daarentegen: "elke christengemeenschap is geroepen
om een instrument te zijn van bevrijding
en promotie van de armen,
door structurele oorzaken van armoede te bestrijden,
en door kleine daden van dagelijkse solidariteit
in direct contact met armen".

De geest waait waar Hij wil, maar ik verdenk er u van, mijnheer
Cardijn, dat uw geest een forse frisse wind laat waaien in Rome.

Maar die "bevrijding" van de niet gerespecteerde randgroep-
mensen mocht volgens jou niet enkel materieel zijn.

Jij zei: "de arbeiders zijn gebonden aan kettingen, dat is waar.
Maar binnenkort – en het zal niet lang meer duren – zullen ze
gebonden liggen aan gouden kettingen, en dat is zeer
gevaarlijk".

Jij drukte op de goddelijke waarde van elke mens, als kind van
God, en dus als mede-Schepper van de (nieuwe) wereld.
"Sois fière, ouvrière, toi, la soeur du Christ, la fille de Dieu".

En in diezelfde brief van de paus – die ook niet toevallig heet "de
vreugde van het Evangelie" – lees ik nu: "christenen moeten
leren om Jezus te vinden in het gelaat van de anderen, in wat zij
zeggen, ook in hun klachten", en "dat we moeten God vinden in
elke mens".

En jij, mijnheer Cardijn, jij vroeg aan je jonge medewerkers:
"Heb jij de Heer al gezien vandaag ?
Je ziet Hem altijd en overal hoor, maar je moet Hem willen zien".

Je was ook fier op je "extension workers",
je "lekenmissionarissen",
die je uitzond naar Congo, Brazilië, Colombië...
Zij kregen als boodschap mee: "je moet niet terugkomen
met cijfers van zoveel leden of zoveel afdelingen,
maar met een antwoord op de vraag:
"hoe kan een beweging voor de opwaardering van jonge
arbeiders en arbeidsters daar vorm krijgen ?"

En alweer paus Franciskus:
"culturele diversiteit is een positieve zaak.
We mogen het christendom niet opvatten als monocultureel.
De kerk moet dialogeren, en in dialoog – met wetenschappers,
met othodoxen, joden, islamieten en andersdenkenden –
zoeken naar programma's die het best beantwoorden aan de
waardigheid van elke persoon en van het algemeen welzijn".

Ik begin te begrijpen, mijnheer Cardijn, dat sommigen jou
een profeet, een zoeker, of een Kerkvader noemen.

De kristelijke arbeidersbeweging viert vandaag haar feest,
naar aanleiding van de eerste pauselijke brief
over de sociale leer van de Kerk: "rerum novarum".

En is het toeval dat Leo XIII, de paus van die encycliek rerum
novarum, ook in Brussel verbleef, aan de Zavel ?
En dat jij hier in Laken begon met je beweging ?

Die beweging neemt over een maand een nieuwe adem, met een
nieuwe naam, een nieuwe structuur... maar met dezelfde
fundamentele doelstellingen.

Ik verwoordde ze ooit in poëzie-vorm als volgt:

« ...
en droom,
want dromen
zijn de werkelijkheid van morgen

droom dus
van rechten voor eenieder
van breed verspreide welvaart
van goed en zinvol werk
gezond van lijf en leefmilieu

droom ook
van warme zorg en altijd mogen leren
van knus gezellig thuis met zoveel lieve vrienden
van schoon in klank, in vorm en alle kleuren
voor nu en morgen, voor hier en ginder-ver-nabij

droom ook
van mee te kunnen groeien als alles anders wordt
van veiligheid en vrede
van leiders die dichtbij staan, en breed gedragen regels
en droom van dromen, van hopen en geloven

maar als je droomt,
droom niet alleen
en droom niet in je bed

droom met je handen en je voeten,
met open oog, met hoofd en hart
en droom met velen samen
want Nieuw-Jeruzalem bereik je nooit alleen
en weet : de zwakste is je beste gids »

Mijnheer Cardijn, je ziet het, we doen voort.
Werken aan die nieuwe wereld.
Met jouw zegen.

Tot wederhoren, mijnheer Cardijn.
We bellen wel.
Of bidden.
Adieu.... à Dieu.